

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенці (Польща)
Університет економіки в Братиславі (Словаччина)

V Міжнародна науково-практична конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей

11-12 квітня 2023 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 10 від 26 квітня 2023 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачєво, 11-12 квітня 2023 р.). – Мукачєво: МДУ, 2023. – 195 с.

Відповідальний за випуск: ХАУСТОВА Ксенія – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор: ПУГАЧЕВСЬКА Катерина – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

У збірнику тез за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

©Мукачівський державний університет, 2023

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

BORZENKO O. IS TOKENIZATION OF ASSETS NECESSARY IN UKRAINE?	10
BURLAY T. SOCIETAL CONSEQUENCES OF MODERN HYBRID WARFARE: THE RESEARCH RELEVANCE FOR THE UKRAINIAN CASE	12
DZUNKOVSKA K. EXPORT PROMOTION IN CONDITIONS OF DESTABILIZATION OF GLOBAL TRADE REGULATION	14
БЄЛОВ О.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ДИНАМІКИ ВИРОБНИЧОГО ЕКСПОРТУ ФРН	16
ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ В.А., ТОВТ Т.Й. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	18
КРИЧЕВСЬКА Т.О. БАНКРУТСТВО SILICON VALLEY BANK: ЛОКАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ	21
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ТУРОК Я.М. СТІЙКІ ТА ЕФЕКТИВНІ ЛАНЦЮГИ ПОСТАЧАНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	24
МОСКВІНА О.Д. УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	26
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., МАРТИН А.В. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	29
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., ФЕКЕТЕ Є.В. МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ЗАГРОЗИ	31
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., РУСИН О.П. ОСОБЛИВОСТІ РЕЛОКАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	33
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., ЯКУБИШИН Є.М. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ	34
РОДІН В.С. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ БІОЕТАНОЛУ В УКРАЇНІ ЗА УМОВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ, ПРОДОВОЛЬЧОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	36
РОСОЛА У.В., ГНІДИН Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТУВАННЯ В ДОРОГОЦІННІ МЕТАЛИ	39
РОСОЛА У.В., КУЧЕРЯВА Д.В. РОЛЬ ДЕРЖАВИ У РЕГУЛЮВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	41
СНІГОВА О.Ю. ЩОДО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ВЛАСНІСТЮ У ПРОМИСЛОВІЙ СФЕРІ: ОЦІНКА ДОСЯГНЕНЬ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСТУПУ В ЄС	43
ТРУШКІНА Н.В. СУТНІСТЬ МЕТОДОЛОГІЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: ДОСВІД ФРАНЦІЇ ТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ	46
ЧЕРЕП А.В., ВОРОНКОВА В.Г. АНАЛІЗ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО КЛІМАТУ З МЕТОЮ СТВОРЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ РИЗИКІВ	49
ЧУКАЄВА І.К. МІНІМАЛЬНІ ЗАПАСИ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ – ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	51
ШОВКУН І.А. ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ: РОЛЬ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	53

УДК338.2:330.3

К.Й. ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

О.П.РУСИН

здобувач ОС «Бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РЕЛОКАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

Наслідки війни супроводжуються щоденними втратами виробничого та інфраструктурного потенціалу України, руйнуванням виробничих потужностей, прямими та пов'язаними з ними втратами інвестицій, скороченням зайнятості в продуктивному виробництві.

Тому ефективна релокація підприємств у сьогоденнішніх реаліях війни є важливим стратегічним пріоритетом для збереження економічного потенціалу нашої країни та формування її збалансованого просторового розвитку [1].

Програма релокації підприємств в Україні передбачає відновлення економіки країни за рахунок переміщення бізнесу з територій, близьких або розташованих у зоні бойових дій, в безпечні регіони Західної України.

Наразі підприємства можуть переїхати до дев'яти областей: Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької, Вінницької, а також до південних територій Волинської й Рівненської. Головним перевізником є АТ «Укрзалізниця», АТ «Укрпошта» відповідає за доправлення обладнання до залізничних станцій, а також є оператором, забезпечуючи проходження блокпостів, оформлюючи транспортні накладні та інші документи, що дають можливість компенсувати підприємству витрати на транспортування.

Програма релокації передбачає державну допомогу в підборі площ для розміщення виробництва; допомозі з транспортуванням на нове місце; сприянні в розселенні працівників та пошуку нових співробітників; підтримці у відновленні логістики, закупівлі сировини та пошуку ринків збуту [2].

За даними [2], з початку війни з небезпечних зон за підтримки держави було релоковано 800 підприємств. На сьогодні 623 підприємства вже працюють на новому місці, для ще 239 здійснюється пошук підходящої локації або способу транспортування. Понад 650 підприємств, які планували релокувати свої виробничі потужності, відмовились від переміщення у зв'язку з декупацією територій, на яких вони розташовані. Окрім того, нині деякі підприємства повертаються на попередні місця роботи у зв'язку з покращенням там безпекової ситуації, зокрема, в Харківську, Чернігівську та Сумську область.

Найбільше підприємств релокувались до Львівської (24%), Закарпатської (14,5%), Чернівецької (9,8%), Івано-Франківської (8,3%), Хмельницької (7,3%), Тернопільської (6,3%) областей [2].

Серед переміщених підприємств, які вже відновили свою діяльність, найбільшу частку становлять компанії оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (39% загальної кількості), переробної промисловості (33%), інформації та телекомунікацій (6%), професійної, наукової та технічної діяльності (5%) [1].

Найбільша кількість переміщених підприємств знаходиться у Львівській області, і це підприємства переважно харчової, легкої, хімічної промисловості, будівництва, металообробки, торгівлі та інших галузей.

На Закарпатті при розгляді заявок на переміщення дотримуються підходу, згідно з яким перенесені виробництва не повинні шкодити екології області. Тому тут переважають ІТ-сфера, виробництво комунікаційного обладнання, деревообробна (меблева), машинобудівна, легка (швейна) промисловість, будівництво [3].

Воєнне Закарпаття стало платформою для формування нового ІТ-кластера країни та сформувало кейс у більш ніж 100 релокованих компаній інформаційних технологій та 30 тисяч спеціалістів цієї галузі економіки.

Однією з причин перенесення бізнесу в цей регіон є зручне географічне розташування, оскільки безпосередні кордони з чотирма країнами Європейського Союзу відкривають нові можливості для експорту продукції на міжнародний ринок та для пошуку інвесторів [4].

Таким чином, релокація національного виробництва сприяє збереженню робочих місць, податковим надходженням до бюджету країни, розвитку регіональної економіки і здорової конкуренції у краю. Тому Програма релокації підприємств відіграє важливу роль у повоєнній відбудові економіки країни в цілому.

Список використаних джерел:

1. Науково-практичний журнал «Регіональна економіка»/ Мельник М. І., Лещух І. В. Особливості, проблеми та стимули релокації національного виробництва в умовах війни. Регіональна економіка. 2022. №2(104). С. 94-100. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2022-2-10>.
2. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України/ Режим доступу: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (Пресс-центр, Воєнний стан: громадянам та бізнесу).
3. Національний інститут стратегічних досліджень/ Огляд реалізації програми релокації підприємств в Україні (О. Собкевич)/ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-realizatsiyi-prohramy-relokatsiyi-pidpryemstv-v-ukrayini>.
4. Офіційний веб-сайт Закарпатської обласної військової адміністрації/ Режим доступу: <https://carpathia.gov.ua/> (Новини).

УДК 338.22

К.Й.ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму,

Мукачівський державний університет,

м. Мукачево, Україна

Є.М. ЯКУБИШИН

здобувач ОС «Бакалавр»

спеціальності 051 «Економіка»

Мукачівський державний університет,

м. Мукачево, Україна

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день міграція є дуже розповсюдженою не лише в Україні, а і в усьому світі. Прагнення мігрантів – знайти для себе місце, у якому буде безпечно

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>